

Bilag 2.

Forslag til linie-delning af hovedskolen i landsbyskolen og de mindre købstadordnede skoler.

Hvis den af undervisningsminister Bomholt foreslåede skolestruktur — 5-årig grundskole + 3-årig hovedskole — skal kunne bringe balance og tryghed for den danske folkeskole, er det nødvendigt, at alle børn i by og på land får lige muligheder. Dette kunne bedst ske, om det overalt var muligt at undervise efter samme plan. De mange mindre og helt små landsbyskoler, hvor flere årgange undervises i samme klasse, gør dette vanskeligt. Alligevel vil det være både muligt og forsvarligt i store træk at skabe ligelighed for alle købstadskoler og landsbyskoler helt ned til de 5-klassedelte.

I de store kommuner vil det være muligt at dele hovedskolen i en teoretisk og flere praktiske linier. For de mindre købstadskoler og de store landsbyskoler kan der kun blive tale om en praktisk og en teoretisk linie. Resten af de 5—7 klassedelte landsby- og købstadordnede skoler, hvor børnetallet er for lille til liniedeling, kan ordnes med en praktisk linie med mulighed for overgang til teoretisk linie andetsteds eller fortsættelse i realskole. De 5-klassedelte skoler kan komme med her, idet disse er de mindste skoler, i hvilke det er muligt at lave 1-årige klasser i hovedskolen. Grundskolen må her være 3-klassedelt med 1. årgang i 1. klasse, 2.—3. årgang i 2. klasse og 4.—5. årgang i 3. klasse.

1—4 klassedelte skoler må med deres ringe børnetal ordnes som af fællesudvalget foreslået (bilag 5) og iøvrigt ved skoleforbund give eleverne mulighed for overgang til teoretisk linie. Denne overgang bør helst ske efter 6. skoleår, senest efter 7. skoleår, efter hvilket tidspunkt almindeligvis alle elever forlader 1—4 klassedelte skoler for at gøre hovedskolen færdig i forbundsskolen. Alle kommuner, der på grund af lavt børnetal er ude af stand til at give eleverne afsluttende skolegang i hovedskolen, skal ved

skoleforbund give kommunens børn adgang til sådan undervisning.

For at få et indtryk af, hvad der er muligt og forsvarligt, pædagogisk og økonomisk, vil det være praktisk at se på landsbyskolerens børnetal. Man bør derfor fremskaffe en oversigt over maksimums-, minimums- og gennemsnitselevtal for 7, 6, 5 og 4-klassedelte landsbyskoler. En sådan statistik findes f. eks. for Sorø amt i den af amtsskolekonsulent Otto Jensen udarbejdede „Beretning om skolevæsenet i landkommunerne i Sorø amtsrådsreds 1953“. Når man medregner kommuner, hvor der for tiden finder nybygninger og udvidelser sted, ses det, at der i amtet findes 28 fireklassede skoler med ialt 1 944 børn eller 69 pr. skole i gennemsnit. Altså ca. 10 elever pr. årgang og for spinkelt et grundlag for liniedeling; til gengæld tilstrækkeligt lille til, at læreren kan gennemføre fællesudvalgets plan for 1—4 klassedelte skoler (bilag 5). I Sorø amt findes videre 8 femklassede skoler med 800 elever, eller 100 pr. skole og 14 pr. årgang. 12 seksklassede skoler med 1 537 elever, eller 128 pr. skole og 18 pr. årgang. 9 syvklassede skoler med 1 714 elever, eller 190 elever pr. skole og 27 pr. årgang.

Tallene for 5—7 klassedelte skoler viser, at det i alle tilfælde lader sig gøre at ordne hovedskolen med 3 et-årige klasser og en linie + frivillig sprog- og matematikundervisning, så overgang til realskole og gymnasium kan blive mulig. Det vil altså sige, at alle skoler helt ned til de 5-klassedelte landsbyskoler kan blive skole-enheder med afsluttende undervisning i hovedskolen og hovedskoleeksamen. For skoler, der kun har praktisk linie, skal elever, der frivilligt har fået suppleret deres undervisning med sprog og matematik, stilles lige med eleverne, der har gennemgået den teoretiske linie med hensyn til videregående læsning. Derfor må